

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**

**Державний біотехнологічний університет
Факультет менеджменту, адміністрування та
права
Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського
спілкування» та соціально-гуманітарних
дисциплін**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО
ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ
«ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІКА» ТА
ПІДГОТОВКИ ЗВІТУ**

для здобувачів другого курсу
першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти денної та заочної форм навчання
спеціальності *015 Професійна освіта*
(аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові
технології)

Харків – 2024

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО
ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ «ПРОФЕІСІЙНА
ПЕДАГОГІКА» ТА ПІДГОТОВКИ
ЗВІТУ

для здобувачів другого курсу

для здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти денної та заочної форм
навчання спеціальності *015 Професійна
освіта (аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та
харчові технології)*

Затверджено рішенням
Науково- методичної ради
факультету
МАП ДБТУ
Протокол № 1
від 17.09.2024 р

УДК 378.147:37.091.3(075.8)

Схвалено на засіданні кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін ДБТУ (протокол № 1 від 04.09.2024 р.)

Методичні вказівки до проходження педагогічної практики «Професійна педагогіка» та підготовки звіту для здобувачів другого курсу для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) уклад. С.А. Золотарьова, В.Є. Новікова, М.С. Пономарьова – Харків: ДБТУ, 2024 – 37 с.

Рецензенти:

В.М. Нагаєв – д-р. пед. наук, професор кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування Державного біотехнологічного університету

В.І. Піскун – д-р с.-г. наук, професор, завідувач лабораторії технологій у скотарстві Інституту тваринництва НААН

© Золотарьова С.А., Новікова В.Є.,
Пономарьова М.С. 2024

ВСТУП

Педагогічна практика є важливим етапом у підготовці майбутніх фахівців у сфері професійної освіти. Вона забезпечує можливість інтеграції отриманих теоретичних знань із практичним досвідом, формує педагогічні компетентності, сприяє розвитку професійної майстерності та особистісного зростання. У ході практики студенти мають змогу застосовувати сучасні педагогічні методи та технології, розвивати навички ефективної комунікації, управління навчальним процесом та взаємодії з учнями або студентами.

Методичні вказівки до проходження педагогічної практики розроблені для здобувачів вищої освіти третього курсу першого (бакалаврського) рівня спеціальності 015 «Професійна освіта» (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології). Вони містять основні вимоги до організації та змісту практики, опис її структури, порядок ведення документації, критерії оцінювання результатів, а також рекомендації щодо аналізу та самооцінки

виконаних завдань.

Педагогічна практика виконує низку важливих функцій. Освітня функція сприяє поглибленню теоретичних знань і формуванню практичних умінь, необхідних для здійснення ефективної професійної діяльності. Виховна функція забезпечує формування педагогічної культури, відповідальності, професійної етики, здатності до самостійної та колективної роботи. Розвивальна функція активізує аналітичне мислення, рефлексію та здатність адаптуватися до різних педагогічних ситуацій. Дослідницька функція сприяє оволодінню навичками самостійного аналізу, розробки методичних матеріалів, пошуку та впровадження новітніх педагогічних технологій.

Практика дозволяє студентам ознайомитися з реальними умовами роботи в закладах освіти, набути практичного досвіду розробки навчальних матеріалів, організації занять та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти. Вона також сприяє розвитку таких важливих професійних навичок, як планування та проведення навчальних занять, використання

інноваційних технологій навчання, застосування методів активного навчання та інтерактивних підходів, аналіз освітнього середовища та педагогічної діяльності, організація індивідуальної та групової роботи студентів, розробка дидактичних матеріалів та навчально-методичного забезпечення.

Методичні вказівки допомагають забезпечити організованість та ефективність педагогічної практики, створити єдину систему вимог до її змісту, форм і методів. Вони спрямовані на допомогу студентам у підготовці до виконання педагогічних завдань, формуванні власного стилю роботи та розвитку педагогічної рефлексії.

У документі визначені основні завдання педагогічної практики, серед яких: знайомство з організаційною структурою навчального закладу та освітнім процесом, аналіз нормативно-правової бази освітньої діяльності, розробка навчальних матеріалів та методичних рекомендацій, проведення пробних та залікових занять, виконання педагогічних досліджень і рефлексія отриманих результатів.

Практика дозволяє студентам не лише

засвоїти педагогічні знання та навички, а й усвідомити свою професійну місію, розвинути творче мислення та професійну самостійність. Методичні вказівки будуть корисними не лише студентам, а й керівникам практики, викладачам-методистам, адміністрації навчальних закладів, які організують та супроводжують навчальну практику.

Таким чином, педагогічна практика є ключовим етапом професійного становлення майбутніх викладачів професійної освіти. Завдяки практичній діяльності здобувачі освіти отримують можливість апробувати свої педагогічні здібності, відчувати відповідальність за навчальний процес, сформувати власний стиль викладання та підготуватися до майбутньої професійної діяльності.

МЕТА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Метою педагогічної практики здобувачів вищої освіти на III курсі є формування базових педагогічних компетентностей, розвиток практичних

навичок організації навчальної та виховної роботи, а також забезпечення інтеграції теоретичних знань із практичним досвідом у реальних умовах професійної діяльності.

Методичні рекомендації розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців перового (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)». Педагогічна практика є невід'ємною складовою освітнього процесу для студентів зазначеної спеціальності. Вона відіграє важливу роль у формуванні професійних компетентностей та навичок, оскільки дозволяє інтегрувати отримані теоретичні знання в практичну діяльність, досліджувати сучасні інформаційні технології та системи, що широко застосовуються в освітньому середовищі.

Метою виробничої (педагогічної) практики є підготовка студентів до виконання ключових завдань педагогічної діяльності у сфері професійного навчання, розвиток їхніх педагогічних компетентностей, а також формування професійних умінь і навичок шляхом

використання сучасних педагогічних технологій та інноваційних інформаційних засобів навчання. Важливою складовою є також виховання особистісних якостей майбутнього педагога професійного навчання.

Предметом вивчення цієї дисципліни є освітній процес, що відбувається у закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти.

Педагогічна практика студентів педагогічних спеціальностей університету відіграє важливу роль у системі підготовки майбутніх фахівців вищої освіти. У процесі її проходження студенти не лише закріплюють і поглиблюють отримані у закладі вищої освіти теоретичні знання, а й набувають практичних навичок і вмінь, необхідних для здійснення педагогічної діяльності.

Ефективність педагогічної практики залежить від кількох ключових чинників, зокрема: науково обґрунтованої системи підготовки студентів, її навчального, розвивального та виховного спрямування, застосування комплексного підходу до визначення завдань, змісту, форм і методів

організації практики, а також забезпечення її послідовності та системності на всіх етапах проходження.

ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

1. Ознайомитися з організаційною структурою закладу освіти, особливостями освітнього та виховного процесу в закладах професійної (професійно-технічної) і фахової передвищої освіти.

2. Дослідити навчально-методичну документацію закладу освіти, зокрема законодавчі та нормативні акти, державні стандарти, освітні програми, навчальні плани, робочі навчальні програми тощо.

3. Вивчити методи пошуку, збору та обробки інформації у сфері освітньо-професійної діяльності, оцінити рівень інтеграції цифрових технологій та електронних ресурсів у навчальний процес закладу освіти.

4. Ознайомитися з передовими педагогічними практиками закладу освіти, у якому проводиться практика, та представити результати цього дослідження на підсумковій конференції.

5. Провести аналіз не менше трьох навчальних занять.

6. Підготувати фото та відеоматеріали (за можливістю) щодо проведених навчальних занять і виховних заходів, або надати скріншоти.

7. Систематизувати матеріали, отримані в ході педагогічної практики, та підготувати матеріали для звіту.

8. Поглибити та розширити набуті теоретичні й прикладні знання з фахових і психолого-педагогічних дисциплін, застосовуючи їх у розв'язанні реальних педагогічних завдань під час практики.

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ

Реалізація завдань педагогічної практики ґрунтується на знаннях із теорії, методики та практики викладання професійно-орієнтованих дисциплін, а також використанні інноваційних технологій у професійній сфері.

КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, студент має оволодіти такими компетентностями:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетенції:

К 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

К 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

К 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СПЕЦІАЛЬНІ (ФАХОВІ) КОМПЕТЕНТНОСТІ

К 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

середовище.

К 17. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.

К 18. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування галузі/сфери відповідно до спеціалізації.

К 19. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань, відповідно до спеціалізації.

К 20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог

законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПР 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.

ПР 09. Відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.

ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПР 11. Володіти психолого-

педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Педагогічна практика студентів третього курсу є невід'ємною частиною їхньої професійної підготовки.

Зміст педагогічної практики для студентів чотирма основними модулями:

- **Методичний модуль**
- **Фаховий модуль**

Практика відбувається у закладах освіти різних типів і є завершальним етапом професійного становлення майбутніх педагогів професійного навчання. Вона передбачає підвищений рівень самостійності та відповідальності студентів, розширення обсягу виконуваних завдань, ускладнення змісту роботи, а також активне використання сучасних педагогічних технологій та цифрових засобів навчання.

У процесі проходження практики студенти набувають комплексного уявлення про систему навчально-виховної діяльності педагога професійного навчання, удосконалюють свої професійні навички та

компетентності.

Методичний модуль

У рамках методичного модуля студенти виконують такі завдання:

- Аналізують навчальні програми з фахових дисциплін (відповідно до спеціалізації) на період практики, оцінюють їх змістове наповнення та ресурсне забезпечення.
- Підбирають та розробляють дидактичні й наочні матеріали для проведення навчальних занять.
- Відвідують заняття своїх колег-практикантів з метою обміну досвідом.
- Беруть участь у консультаціях з методистами для підвищення своєї педагогічної компетентності.
- Проводять аналіз відвіданих занять та здійснюють самоаналіз власних проведених уроків, застосовуючи отримані висновки для вдосконалення педагогічної майстерності.
- Долучаються до методичної діяльності: спостерігають за роботою засідань предметних комісій, методичних об'єднань викладачів та інших форм професійної взаємодії педагогів.

Фаховий модуль

У межах фахового модуля студенти виконують такі завдання:

- Ознайомлюються з необхідною навчально-методичною літературою, що використовується для викладання фахових дисциплін відповідно до спеціалізації.
- Відвідують і аналізують заняття з фахових дисциплін, які проводить педагог-наставник, оцінюючи методику викладання та застосовувані педагогічні технології.
- Оформлюють звітну документацію за результатами проходження педагогічної практики.
- Готують матеріали для звіту педагогічної практики та розробляють методичні матеріали.

Індивідуальне завдання

Індивідуальні завдання, що виконуються студентами в процесі педагогічної практики, спрямовані на формування їхніх навичок самостійного вирішення виробничих, наукових та організаційних завдань.

Зміст індивідуального завдання має відповідати умовам і можливостям підприємства, організації чи установи, де

проходить практика, враховувати потреби виробництва та відповідати цілям і завданням освітнього процесу. Водночас воно повинно враховувати рівень теоретичної та практичної підготовки студентів.

Основною метою індивідуального завдання є:

- формування навичок самостійного збору, обробки та узагальнення практичного матеріалу, підведення підсумків і розробки відповідних пропозицій;
- стимулювання інтересу студентів до науково-дослідної діяльності;
- розвиток здатності критично оцінювати конкретні педагогічні ситуації та приймати обґрунтовані рішення.

Індивідуальне завдання передбачає виконання науково-дослідної роботи, спрямованої на оволодіння методами педагогічних досліджень, роботу з науковою та навчально-методичною літературою, аналіз визначеної науково-методичної проблеми та формулювання узагальнень і висновків. Тематика завдань визначається на початковому етапі практики та може бути

пов'язана з темою кваліфікаційної роботи студента або дослідницькою діяльністю педагога-наставника.

Здобувачі вищої освіти виконують такі види діяльності:

- Складання плану ведення дисципліни з урахуванням агровиробництва (вибрати одну з курсу)

- Розробка дисципліни (перелік тем лекційних занять, практичних занять, та занять для самопідготовки), із залученням сучасних освітніх технологій.

- П
ідготовка дидактичних матеріалів, презентацій, підбір літературних джерел для вибраної дисципліни.

Розробка та оформлення СИЛАБУСу (приклад на сайті ДБТУ).

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

1. Розробка плану лекційних занять

Мета лекційного заняття

Ознайомлення студентів з теоретичними основами теми. Формування базових знань і уявлень про ключові поняття, явища та процеси.

Структура плану лекції

1. **Тема лекції:** чітке формулювання назви теми.
2. **Мета лекції:** зазначення освітньої, розвивальної та виховної мети.
3. **План лекції:** перелік питань, що будуть розглядатися на занятті.
4. **Часовий розподіл:** розподіл часу між введенням, основною частиною та висновками.
5. **Матеріали:** список необхідних ресурсів (слайди, відео, ілюстративні матеріали, таблиці).
6. **Методи викладання:** використання інтерактивних методів, таких як дискусія, демонстрація прикладів, аналіз кейсів.
7. **Структура лекції:**
  - Вступ (5-10 хв): постановка проблеми, формулювання мети, актуальності.
  - Основна частина (70-80% часу): виклад матеріалу, ілюстрація прикладами, відповіді на запитання.
  - Висновки (5-10 хв): узагальнення матеріалу, визначення основних тез, інтеграція знань у подальше навчання.

Поради для розробки лекції

- Використовуйте структуровану подачу інформації (пункти, таблиці, схеми).
- Залучайте студентів до взаємодії (запитання, короткі обговорення).
- Забезпечте доступ до додаткових ресурсів (література, онлайн-джерела).

2. Розробка плану практичних занять

Мета практичного заняття

- Формування практичних навичок та вмінь студентів, розвиток здатності застосовувати теоретичні знання на практиці.

Структура плану практичного заняття

- 1. Тема заняття:** узгоджена з навчальним планом.
- 2. Мета заняття:** визначення конкретних результатів навчання.
- 3. План заняття:**
  - Ознайомлення з метою та завданнями (5-10 хв).
  - Виконання основних завдань (60-80% часу).
  - Аналіз результатів роботи, обговорення помилок (15-20 хв).

4. **Матеріали:** перелік необхідного обладнання, інструментів, ресурсів (наприклад, лабораторне обладнання, тестові завдання).

5. **Завдання для студентів:**

- Підготовчі завдання (попередній аналіз літератури, перегляд лекцій).

- Основні завдання: виконання вправ, робота в групах, обговорення результатів.

- Контрольні питання для самоперевірки.

6. **Методи:**

- Робота в парах або групах.

- Розв'язання задач, кейсів.

- Виконання лабораторних або практичних робіт.

7. **Контроль та оцінювання:** визначення критеріїв оцінювання результатів виконаних завдань.

Поради для організації практичних занять

- Забезпечте чітке пояснення мети і завдань заняття.

- Надати студентам можливість проявити ініціативу та творчість.

- Проводьте обговорення

виконаних робіт, аналізуючи помилки і досягнення.

3. Розробка плану занять для самопідготовки

Мета занять для самопідготовки

- Розвиток навичок самостійної роботи, критичного мислення, аналізу та синтезу інформації.
- Закріплення знань, отриманих на лекціях та практичних заняттях.

Структура плану занять для самопідготовки

1. **Тема самопідготовки:** узгоджена з програмою навчального курсу.

2. **Цілі самопідготовки:** що студент має засвоїти та підготувати.

3. **Перелік завдань:**

- Читання основної та додаткової літератури.
- Виконання завдань (тестів, рефератів, підготовка презентацій, опрацювання кейсів).
- Аналіз матеріалів (відео, статті, лабораторні інструкції).

4. **Рекомендовані джерела:** список підручників, наукових статей, онлайн-

ресурсів.

5. Методичні рекомендації:

- Чіткі інструкції щодо виконання завдань.
- Рекомендації з організації часу: визначення пріоритетів, розподіл часу між завданнями.
- Критерії оцінювання самостійної роботи.

Поради для організації самопідготовки

- Заохочуйте студентів використовувати різноманітні ресурси (включаючи інтернет-платформи).
- Розробляйте завдання, які вимагають творчого підходу (створення проєктів, написання есе).

Звіт повинен складатися з розроблених матеріалів, та включати наступні розділи:

1. Розробка плану дисципліни по агровиробництву (теми лекційних, практичних занять)
2. Викласти та сформулювати згідно вимог та набутих знань контент 3 лекцій (з урахуванням структури лекції).
3. Викласти та сформулювати контент 3

практичних занять (з урахуванням структури практичних занять) .

4. Розробити наочні матеріали (презентації, проєкти) до лекційних та практичних занять.

5. Сформувати список тем для самопідготовки, тобто ті які не входять до складу лекційних та практичних занять).

6. Оформити та сформувати СИЛАБУС.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ ТА ЗВІТУ

Результати педагогічної практики оцінюються

за такими критеріями:

- Якість підготовки й проведення навчально-виховної роботи.

- Ступінь оволодіння педагогічними методами та прийомами.

- Творчий підхід до виконання поставлених завдань.

- Уміння аналізувати власну діяльність та вносити корективи.

- Оформлення звітної

документації відповідно до встановлених вимог.

Практика здобувачів вищої освіти III курсу тривалістю 270 годин становить 9 кредитів.

Для проведення навчально-виховної роботи кожен здобувач вищої освіти закріплюється за однією групою або класом. Керівництво практикою від ДБТУ з навчальної та виховної роботи здійснюють викладачі кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін.

ОЦІНЮВАННЯ ЗВІТУ

Критерії оцінювання:

- Повнота та якість виконання всіх завдань.
- Структурованість і логічність викладу.
- Відповідність оформлення встановленим вимогам.
- Аналітичність і рефлексивність у висновках.
- Наявність усіх додатків, що підтверджують виконання

роботи.

Підведення підсумків практики здійснюється після її закінчення за результатами виконання програми і оцінювання індивідуального завдання в межах навчальної дисципліни з окремою формою контролю або окремого змістового модулю.

Звіт про виконання програми практики оцінюється керівником від бази практики і разом зі щоденником, характеристикою тощо і подається на рецензування керівнику практики від кафедри.

Захист звіту за результатами практики проводиться перед кафедральною, склад якої розпорядженням формує деканат інституту/факультету.

Здобувачу, який не виконав програму практики частково або з поважних причин, термін її виконання може бути перенесений після відповідного наказу ректора на інший період, а якщо програма практики не виконана повністю або частково без поважних причин, то може бути надане право повторного проходження практики в інший час.

Здобувач, який не виконав програму

практики і не атестований за її результатами, відраховується із числа здобувачів.

Підсумки навчального процесу обговорюються на засіданнях кафедр, вчених рад інституту/факультетів і університету не рідше одного разу протягом навчального року. За результатами навчально- виробничого процесу керівник практикою готує зведений звіт і надає його на розгляд ректорату та вченій раді університету.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1) Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

2) Закон України «Про професійну освіту» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80>

3) Методичні рекомендації щодо розроблення освітніх програм професійної освіти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України. – Київ, 2022. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/>

profesijna-osvita

4) Нормативно-правова база діяльності закладів професійної освіти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти науки України Київ, 2021. Режим доступу: [https:// mon.gov. ua/ua osvita /profesijna- osvita/normativno-pravova-baza](https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijna-osvita/normativno-pravova-baza).

5) Державні освітні стандарти у сфері професійної освіти [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. – Київ, 2013.

6) Бондар Т. П. Методика викладання у професійній освіті. – Львів: Світ, 2019. – 280 с.

7) Грищенко О. В. Основи професійної педагогіки. – Харків: Видавничий дім, 2018. – 256 с.

8) Дмитренко Л. М. Інноваційні технології в професійній освіті. – Одеса: Фенікс, 2021. – 310 с.

9) Гончар С. П. Навчально-методичне забезпечення професійної освіти. – Дніпро: Наука, 2020. – 200 с.

10) Основи аграрного менеджменту / авт.: В. І. Коваленко, О. С. Губар. - Харків: Аграрна наука, 2019. - С. 98-123.

11) Моніторинг і оцінка якості

ОСВІТИ / автори: С. В. Мироненко, О. Ю. Ткаченко. - Львів: Педагогічна думка, 2021. - С. 65-87.

12) **Методологія педагогічного дослідження** / автори: І. А. Поліщук, Т. О. Бойко. - Черкаси: Освітній процес, 2022. - С. 45-68.

13) **Критичне мислення у навчанні: теорія і практика** / автори: М. В. Кушнір, Л. О. Войтенко. - Тернопіль: Педагогічний вимір, 2021. - С. 130-155.

14) **Пономарьова М. Професійна освіта в умовах глобальних змін та трансформації українського суспільства VII Міжнародна науково-практична конференція «Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення» ВП НУБіП У «БАІ С. 357-358.**

15) **Пономарьова М. Мотивація до педагогічної професійної діяльності майбутніх викладачів вищої освіти. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 16 – 18 березня 2023 р.) / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. 1162 с С. 914-915. (Україна)**

16) Пономарьова М. Освіта та агробізнес як вектор оновлення та зміцнення національних інтересів країни Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення»,

присвячена 125-річчю НУБіП України 2023. С. 248-250. (Україна)

17) Ponomarova M. Involving educational technologies as an effective vector of management competencies // Scientific Center of Innovative Research, International Conference on economics, accounting and finance-.15.12.2023. <https://conf.scnchub.com/index.php/ICEAF/ICEAF-2023/paper/view/>

18) Пономарьова М.С., Золотарьова С.А., Євсюков О.Ф Використання професійно-освітніх компонентів та Soft-skills у сучасних моделях педагогічному менеджменту. Вісник науки та освіти, № 12(18) (2023). [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-12\(18\)](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-12(18)).

19) Пономарьова М., Євсюков О., Золотарьова С. Розвиток та перспективи професійної освіти у сільському господарстві / Наукові інновації та передові технології.

20) Аграрні технології та інновації /

автори: П. І. Мороз, О. В. Литвин. - Київ: Наукова думка, 2019. - С. 70-95.

21) Інноваційні методи навчання у аграрній освіті / автори: Н. М. Шевченко, Л. І. Іванченко. - Харків: Освітній простір, 2021. - С. 120-140.

22) Педагогічні технології в аграрній освіті / автори: І. В. Кравченко, Т. О. Кушнір. - Одеса: Аграрний освітній центр, 2018. - С. 100-125.

23) Моніторинг і оцінка аграрних технологій / автори: С. О. Пономаренко, В. І. Гринько. - Полтава: Аграрне видавництво, 2019. - С. 60-85.

Перелік електронних ресурсів:

24) Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

25) Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

26) Наукова бібліотека ДБТУ URL: <https://library.btu.kharkov.ua/>

27) Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти <https://nmcvfpo.com/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Календарний план проходження педагогічної практики «Професійна педагогіка»

Дата	Стислий зміст роботи	Відмітка про виконання

*Заповнення щоденне

Студент
Керівник практики

Додаток Б

Щоденник проходження педагогічної
практики «Професійна педагогіка»

Дата	Опис виконаної роботи	Пропозиції студента

Студент
Керівник практики

Додаток В

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
*Державний біотехнологічний університет Факультет
менеджменту, адміністрування та права
Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та
соціально-гуманітарних дисциплін*

ЗВІТ
про проходження педагогічної практики
«Професійна педагогіка»

Виконав(ла): здобувач
3 курсу першого
(бакалаврського) рівня
вищої освіти
денної (заочної) форм
навчання спеціальності
015 Професійна освіта
(аграрне виробництво,
переробка
сільськогосподарської
продукції та харчові
технології) ПІБ
Керівник практики:

Харків – 2025

ЗМІСТ

Вступ		4
МЕТА	ПЕДАГОГІЧНОЇ	7
ПРАКТИКИ		
ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ		10
ПРАКТИКИ		
ЗМІСТ	ПЕДАГОГІЧНОЇ	15
ПРАКТИКИ		
ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗВІТУ		19
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ		25
ПРАКТИКИ ТА ЗВІТУ		
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА		28
ДОДАТКИ		33

Укладачі:
Золотарьова Світлана Анатоліївна
Новікова Вікторія Євгенівна
Пономарьова Марина Сергіївна

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО
ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ «ПРОФЕСІЙНА
ПЕДАГОГІКА» ТА ПІДГОТОВКИ ЗВІТУ

для здобувачів другого курсу

для здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти денної та заочної форм
навчання спеціальності *015 Професійна
освіта (аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові
технології)*

Підп. до друку _____ 2024 р. Формат
60x841/16. Гарнітура Таймс. Друк офсет. обсяг:
1,6 ум.-друк. арк.; 1,8 обл.-вид. арк.